

Beslutningsgrunnlag for lapphøstmose *Orthothecium lapponicum* (Schimp.) C. Hartm.

Bakgrunnsinformasjon

Lapphøstmose er en art knyttet til våte kalkrike miljøer i nordboreale til arktiske områder. Den er kun kjent fra Norge, Sverige, Finland og Svalbard.

Arten vokser i våte til fuktige kalkrike berg og er knyttet til NiN-type nakent berg, kalkrikt, fuktig (T1).

Arten er ikke kjent med sporofytter og er avhengig av vegetativ spredning.

Status

Arten har status truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2015 (2010: truet (EN); 2006: truet (EN)).

Arten forekommer i Troms og Finnmark.

Påvirkningsfaktorer

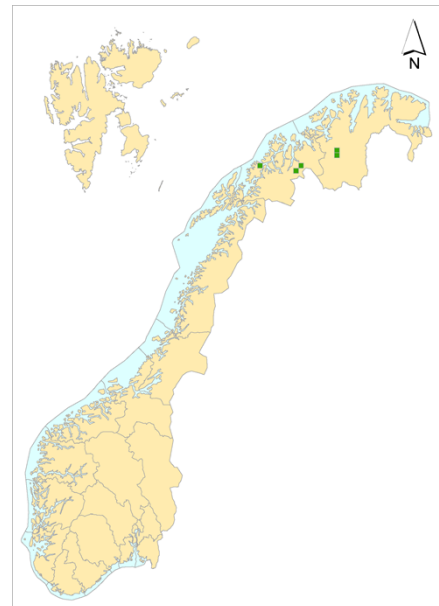
Artsdatabankens liste over påvirkningsfaktorer er benyttet. Følgende påvirkningsfaktor er viktig for arten:

	Påvirkningsfaktor	Utdypende beskrivelse	Tidsrom	Omfang	Styrke
Påvirkningsfaktor 1	Oppdemming/vanns tandsregulering/overføring av vassdrag	Minst en av de to kjente lokalitetene i Stilladalen, Finnmark er berørt av Alta-utbyggingen, muligens begge.	Pågående	Ukjent	Ukjent

Mål og nullalternativ

Målet for arten er å forbedre rødlistekategorien på Norsk rødliste for arter fra dagens sterkt truet (EN) til sårbare (VU) innen 2035. For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål for arten	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2035 (hva må til)	Nullalternativ per 2035
Delmål 1	Antall reproduserende individer	>250	Stabil populasjonsstørrelse
Delmål 2	Forekomstareal	>500 km ²	Stabilt forekomstareal



Antall individer	200
Antall lokaliteter	5
% europeisk bestand	> 50%
% verdens bestand	25-50%

Kunnskapshull

Det mangler oppdatert kunnskap om artens økologi og utbredelse.

Prosjekter som vil dekke kunnskapshull hos arten:

Prosjekt	Navn	Kategori	Beskrivelse	Innhold
Prosjekt 1	Etablere status for kjente forekomster av lapphøstmose	Artens økologi, påvirkningsfaktorer	Det er to funn de siste 10 år fra indre Troms, men mangler ellers oppdatert kunnskap om arten, ny kunnskap vil bidra til å gi et bedre grunnlag for å foreslå relevante og målrettede tiltak.	Arbeidet vil bestå i å oppsøke tre gamle kjente lokaliteter på bakgrunn av herbariedata og eventuelle skriftlige kilder.
Prosjekt 2	Finne nye forekomster av lapphøstmose	artens utbredelse	For å etablere bedre kunnskap om artens utbredelse bør arten ettersøkes på potensielle voksesteder, dette må baseres på kunnskap etablert igjennom prosjekt 1. Dette vil gi kunnskap for å gi bedre estimat av artens populasjonsstørrelse og forekomstareal som er de to viktigste parameterne for å løfte arten til en lavere truetetskategori på rødlista.	Arbeidet vil bestå i å besøke lokaliteter som vurderes som potensielle voksesteder innen og i tilgrensende områder til dagens kjente utbredelse.

Tiltak

Det er ikke nok kunnskap om hvilke tiltak som vil bedre forholdene for denne arten.

Tiltaksanalyse – tiltakspakker

Det er ikke mulig å foreslå tiltakspakker med mer enn 50 % sannsynlighet for måloppnåelse.

Samlet vurdering og anbefalte tiltak

Ingen tiltakspakker er foreslått. Lapphøstmose er påvirket av vassdragsregulering, og redusert tilgjengelig areal kan være et problem for arten. For å sikre arten fra utryddelse, må vi oppdatere kunnskapen om arten. Ny kunnskap vil være essensielt for å gi et grunnlag for å foreslå relevante og målrettede tiltak. En må undersøke de gamle kjente lokalitetene for arten og prøve å finne arten på nye lokaliteter. Dette kan alene føre til måloppnåelse og vil gi bedre data for fremtidig rødlistevurdering.

Aktuelle virkemidler

Det er ikke foreslått tiltakspakke eller spesifikke tiltak. Ingen anbefalte virkemidler.

Samlet vurdering og beskrivelse av virkemiddelpakke

Det er ikke foreslått tiltaks og tiltakspakke med mer enn 50% måloppnåelse (fra EN til VU innen 2035).

De identifisert virkemidlene vil bidra i positiv retning for bevaring av lapphøstmose, men kan ikke tallfestes. Mangelen på grunnleggende kunnskap om arten og et relativt høyt mørketall gjør at virkemiddelet prioritert art (Nml §§23 og 24) ikke er vurdert som hensiktsmessig på nåværende tidspunkt. Vern av spesifikke lokaliteter (privatrettslige eller etter nml §§34-39) vurderes av samme grunn som lite relevant av samme grunn.

Lapphøstmose har vært ettersøkt i forbindelse med moseundersøkelser i fjellet de senere år og en ny lokalitet er oppdaget, dette tyder på at arten er reelt sjelden. Godt planlagte feltundersøkelser med kompetent personale vil kunne gi en ytterligere økning i antall lokaliteter og av populasjonsstørrelse på kjente og hittil ukjente lokaliteter

Virkemiddelet miljøforvaltningens driftspost vil kunne dekke inn kostnader i forbindelse med nødvendig kunnskapsinnhenting, slik at eventuelle tiltak kan vurderes

Anbefalt virkemiddelpakke

Ingen anbefalt virkemiddelpakke.

Anbefalte prosjekter

Prosjekter som vil dekke identifiserte kunnskapshull hos arten/naturtypen

Prosjekt	Virkemiddel nr.	Virkemiddel
1	12.2.2	Ny budsjettpost. Tiltak til bevaring av truet natur (Artens økologi og påvirkningsfaktorer)
2	12.2.2	Ny budsjettpost. Tiltak til bevaring av truet natur (Artens utbredelse)